

Fourth Semester MA Sanskrit (Vedanta)

(Private Registration)

Multiple Choice Questions

SA870403: Technical Literature in Sanskrit - Vrikshayurveda and Vastusastra (Elective)

1. जलप्रान्तेषु विनिवेशयेत्
 - a. प्रासादान्
 - b. आरामान्
 - c. शिलाः
 - d. शय्यागृहान्
2. आरामे गृहेषु वा रोपणीयाः मङ्गलप्रदाः वृक्षः अयं.....
 - a. पनसः
 - b. दाडिमः
 - c. अशोकः
 - d. आम्रः
3. सर्ववृक्षाणां हिता भूः कीदृशी-
 - a. मृद्धी
 - b. स्थिरा
 - c. पृथक्मया
 - d. नैतत्त्रयम्
4. 'कर्मैतद् प्रथमं भुवि' अत्र कर्म किम् -
 - a. जलसेचनम्
 - b. नैतत्त्रयम्
 - c. वृक्षरोपणम्
 - d. तिलवपनम्
5. अधोलिखितेषु काण्डरोप्यः द्रुमः कः -
 - a. द्राक्षा
 - b. पनसः
 - c. आम्रः
 - d. डाडिमः
6. काण्डरोप्याः द्रुमाः केन प्रलेपिताः -
 - a. सलिलेन
 - b. गोमयेन
 - c. मृदा
 - d. औषधेन

7. अजातशाखान् कस्मिन् ऋतौ प्रतिरोपयेत् -
a. शिशिरे
b. वर्षे
c. हिमागमे
d. ग्रीष्मे
8. जातशाखान् कस्मिन् ऋतौ प्रतिरोपयेत् -
a. वर्षागमे
b. हिमागमे
c. शरत्काले
d. ग्रीष्मे
9. सुस्कन्धान् कस्मिन् ऋतौ प्रतिरोपयेत् -
a. वर्षागमे
b. ग्रीष्मे
c. शिशिरे
d. हिमागमे
10. शीतकाले प्ररोपिताः द्रुमाः केन प्रकारेण सेक्तव्याः -
a. भुवः शोषे
b. दिनान्तरे
c. सायंप्रातश्च
d. नैतत्त्रयम्
11. वर्षासु रोपिताः द्रुमाः केन प्रकारेण सेक्तव्याः -
a. भुवः शोषे
b. दिनान्तरे
c. प्रातः
d. नैतत्त्रयम्
12. अधोलिखितेषु वृक्षेषु आनूपदेशजः वृक्षः कः -
a. पुन्नागः
b. जम्बू
c. अशोकः
d. डाडिमः
13. आनूपदेशः इत्यनेन किमुद्दिश्यते -
a. जलमयदेशः
b. ऊषरभूमिः
c. पङ्कमयदेशः
d. नैतत्त्रयम्
14. वृक्षाणां रोगो कथं जायते -
a. जलाभावात्
b. कीटात्
c. शीतवातातपैः
d. एतत् सर्वम्

15. 'चिकित्सितमथैतेषाम् विशोधनम्'
- नैतत्त्रयम्
 - मृदा
 - जलसेचनेन
 - शस्त्रेणादौ
16. 'उक्तानि दिव्यदृग्भिः पादपसंरोपणे भानि' । कानि तानि -
- मूला विशाखा अश्विनी च ।
 - उत्तराफाल्गुनी भरणी पूर्वाफाल्गुनी च ।
 - रेवती कृत्तिका रोहिणी च ।
 - नैतत्त्रयम्
17. '..... बीजानि निष्कुलीकृत्य भावयेत् प्राज्ञः'
- यवस्य
 - आम्रफलस्य
 - श्लेष्मातकस्य
 - नैतत्त्रयम्
18. वृक्षसंरोपणे एकस्य वृक्षस्य स्थानात् उत्तमं स्थानान्तरं कार्यम् ।
- द्वादशहस्ता
 - षोडशहस्ता
 - विंशतिहस्ता
 - नैतत्त्रयम्
19. 'उत्तमं विंशतिहस्ता मध्यमं..... स्थानात् स्थानान्तरं वृक्षाणाम्' ।
- द्वादशान्तरम्
 - एकादशान्तरम्
 - षोडशान्तरम्
 - एतत् सर्वम्
20. अधोलिखितेषु आनूपदेशजः वृक्षः कः -
- अशोकः
 - पुन्नागः
 - वानीरः
 - पनसः
21. 'न फलं सम्यगच्छन्ति पीडिताः' । कस्मात् -
- मिश्रमूलत्वात्
 - जलाधिक्यात्
 - मृद्दोषात्
 - एतत् सर्वम्
22. 'शुचिर्भूत्वा तरोःकृत्वा स्नानानुलेपनैः ।
- जलसेचनम्
 - पूजाम्
 - शुश्रूषाम्
 - नैतत्त्रयम्
23. '.....कुलत्थैश्च माषैर्मुल्गैस्त्रिलैर्यवैः' ।
- फलनाशे

- b. वृक्षशोषणे
c. बीजनाशे
d. एतत् सर्वम्
24. शाखाशोषे विडङ्गघृतपङ्कात् तान् सेचयेत्..... ।
a. जलेन
b. एतत् सर्वम्
c. गोमयवारिणा
d. क्षीरवारिणा
25. 'शीतवातातपैः रोगो जायते.....'
a. वृक्षशोषणम्
b. पाण्डुपत्रता
c. फलनाशता
d. नैतत्त्रयम्
26. 'तिन्त्रिणीमपि करोति.....'
a. धूपितम्
b. वल्लरीम्
c. सेचिता
d. नैतत्त्रयम्
27. सेचिता धूपिता च सततं हरिद्रया'
a. क्षीरसंयुक्तजलैश्च
b. चूर्णीकृतैश्च
c. पूतिमांससहितैश्च
d. नैतत्त्रयम्
28. ' उक्ते च बीजं चतुरङ्कुलाधो मांसजलैश्च सिक्तम् ।
a. क्षीराम्भसा
b. मत्स्याम्भसा
c. गोमयेन
d. सर्वमैतत्
29. 'वास्तुज्ञानमथातः..... मुनिपरम्परायात् ।
a. वासुदेवात्
b. परमशिवात्
c. कमलभवात्
d. मयात्
30. तदमरमयं विधाता कल्पयामास ।
a. वास्तुनरम्
b. वैश्वानरम्
c. सिंहनरम्
d. नैतत्त्रयम्
31. विबुधाः कुत्राधिष्ठिताः सन्तः इति वास्तुशास्त्रे उक्तं भवति?
a. वास्तुपुरुषशरीरे
b. शिल्पिनि
c. भूमौ

- d. नैतत्त्रयम्
32. अधोलिखितेषु उत्तमं गृहं किम् -
a. ब्राह्मणगृहम्
b. नृपतिगृहम्
c. वैश्यगृहम्
d. सेनापतिगृहम्
33. सेनापतिसदमनां विस्तारं किमिति वास्तुशास्त्रे प्रतिपादितम् -
a. त्रिपञ्चाशत्
b. चतुश्चत्वारि
c. चतुष्षष्टि
d. चतुस्त्रिंशत्
34. सचिवस्य कति वेश्मनि सन्ति -
a. चत्वारि
b. षट्
c. दश
d. पञ्च
35. 'सचिवस्य वेश्मनां अर्थतः'
a. राजमहिषीणाम्
b. राजपुरुषाणाम्
c. राजपुत्राणाम्
d. नैतत्त्रयम्
36. युवराजगृहस्य विस्तारः
a. अशीतिः
b. षष्टि
c. नवति
d. त्रिंशत्
37. युवराजगृहस्य दैर्घ्यं
a. विस्तारस्य त्रिंशान्विताः
b. विस्तारस्य पञ्चान्विताः
c. विस्तारस्य षष्ट्यन्विताः
d. नैतत्त्रयम्
38. 'नृपसचिवान्तरतुल्यं राजपुरुषाणाम् ।
a. युवराजानाम्
b. सामन्तप्रवराणाम्
c. मन्त्रिणाम्
d. नैतत्त्रयम्
39. 'वास्तुनि यो विस्तारः स एव च शुभाः'
a. दैर्घ्यनिश्चयः
b. आन्तरपरिणामः
c. उच्छ्रयायनिश्चयः
d. नैतत्त्रयम्

40. शालयिकेषु गृहेष्वपि विस्तारः दैर्घ्यम् ।
 a. त्रिगुणितम्
 b. द्विगुणितम्
 c. षड्गुणितम्
 d. सप्तगुणितम्
41. चातुर्वर्ण्यव्यासो तथा चतुर्हीनः ।
 a. द्वाविंशत्
 b. चतुर्विंशत्
 c. द्वात्रिंशत्
 d. त्रयस्त्रिंशत्
42. नेच्छन्ति शास्त्रकाराः हस्तशतादुच्छ्रितं परतः ।
 a. धान्यगृहः
 b. सभागृहः
 c. गर्भगृहः
 d. मन्त्रगृहः
43. भवनाद्बहिः त्रिभागतुल्या भूमिः..... इत्युच्यते ।
 a. सोष्णीषम्
 b. सावष्टम्भम्
 c. वीथिका
 d. सुस्थितम्
44. बहिर्गृहे अग्रतः वीथिः चेत् तद् इति वदन्ति ।
 a. सोष्णीषम्
 b. सावष्टम्भम्
 c. सुस्थितम्
 d. वीथिका
45. बहिर्भवनात् पश्चात् वीथिः..... उच्यते ।
 a. सोष्णीषम्
 b. साश्रयम्
 c. सावष्टम्भम्
 d. वीथिका
46. गृहाद्बहिः पार्श्वसंस्थिता वीथिः उच्यते ।
 a. सोष्णीषम्
 b. सुस्थितम्
 c. साश्रयम्
 d. सावष्टम्भम्
47. '..... इति सामन्ताच्छास्त्रज्ञैः पूजिताः सर्वाः'
 a. सोष्णीषम्
 b. संस्थितम्
 c. साश्रयम्
 d. वीथिका
48. 'विस्तारषोडशांशः भवेत् गृहोच्छ्रायः'
 a. स चतुर्हस्तः

- b. स पञ्चहस्तः
c. स सप्तहस्तः
d. नैतत्त्रयम्
49. षोडशभागः सर्वेषाम् सद्मनां भवति भित्तिः ।
a. दैर्घ्यात्
b. व्यासात्
c. उच्छ्रयात्
d. नैतत्त्रयम्
50. '..... परिमामान्यङ्गुल्यानि बाहुल्या'
a. दैर्घ्यहस्तसंख्या
b. विस्तारहस्तसंख्या
c. उच्छ्रयाहस्तसंख्या
d. नैतत्त्रयम्
51. समचतुरस्तम्भः इति नाम्नि प्रसिद्धम्
a. वज्रः
b. रुचकः
c. प्रलीनकः
d. वृत्तः
52. स्तम्भः अष्टाशीः भवति ।
a. रुचकः
b. वृत्तः
c. वज्रः
d. नैतत्त्रयम्
53. 'अष्टाशीः द्विगुणः'
a. द्विवज्रकः
b. प्रलीनः
c. वज्रः
d. रुचकः
54. 'द्वात्रिंशा तु मध्ये
- a. रुचकः
b. वृत्तः
c. वज्रः
d. प्रलीनकः
55. नवधा विभज्यमानस्य स्तम्भस्य स्तम्भमूलस्थितः नवमः भागः
इत्युच्यते
a. पद्मम्
b. वहनम्
c. घटः
d. नैतत्त्रयम्
56. 'स्तम्भं विभज्य नवधा वहनं भागो भागोन्यः'
a. घटः
b. पद्मम्

- c. उत्तरोष्ठम्
d. नैतत्त्रयम्
57. नवधा विभज्यमानस्य स्तम्भस्य अष्टमो भागो इति प्रसिद्धम्
a. घटः
b. पद्मम्
c. उत्तरोष्ठम्
d. सर्वमैतत्
58. नवधा विभज्यमानस्य स्तम्भस्य सप्तमो भागो इति प्रसिद्धम्
a. उत्तरोष्ठम्
b. वहनम्
c. पद्मम्
d. नैतत्त्रयम्
59. नवधा विभज्यमानस्य स्तम्भस्य तृतीयो भागो इति प्रसिद्धम्
a. तुला
b. भारतुला
c. अलिन्दम्
d. उपतुला
60. नवधा विभज्यमानस्य स्तम्भस्य प्रथमो भागो इति प्रसिद्धम्
a. अप्रतिविद्धम्
b. अलिन्दम्
c. उपतुला
d. भारतुला
61. 'श्रेष्ठं सर्वेषां वर्धमानसंज्ञं च ।
a. स्वस्तिकम्
b. रुचकम्
c. नन्द्यावर्तम्
d. नैतत्त्रयम्
62. मध्ये शेषां शुभदं नृपादीनाम् ।
a. नन्द्यावर्तम्
b. स्वस्तिकरुचके
c. वर्धमानकसंज्ञा
d. नैतत्त्रयम्
63. 'उत्तरशालाहीनम् त्रिशालाकं धन्यम्
a. सुक्षेत्रम्
b. वर्धमानकम्
c. हिरण्यनाभम्
d. नैतत्त्रयम्
64. याम्यविहीनम् वित्तनाशकरं त्रिशालाकं गृहम् इत्युच्यते ।
a. सर्वमैतत्
b. पक्षघ्नम्
c. सुक्षेत्रम्
d. शूलम्

65. 'प्राक्शालया वियुक्तं वृद्धिदं वास्तु ।
 a. सुक्षेत्रम्
 b. हिरण्यनाभम्
 c. पक्षघ्नम्
 d. नैतत्त्रयम्
66. पश्चिमोत्तरे शाले इत्युच्येते ।
 a. सिद्धार्थम्
 b. यमशूर्पम्
 c. वाताख्यम्
 d. नैतत्त्रयम्
67. 'पूर्वापरे तु शाले दक्षिणोत्तरे काचम् >
 a. गृहचिल्ली
 b. यमशूर्पम्
 c. सिद्धार्थम्
 d. नैतत्त्रयम्
68. मध्ये नवकोष्ठाधिपाधिपः कः-
 a. गणपतिः
 b. शिवः
 c. विष्णुः
 d. ब्रह्मा
69. सुखमिच्छन् यत्नात् रक्षेत्
 a. विष्णुम्
 b. शङ्करम्
 c. ब्रह्माणम्
 d. देवीम्
70. प्रेष्यत्वं चापि चरणवैकल्ये ।
 a. स्त्रीदोषस्सुतमरणम्
 b. अर्थक्षयोऽङ्गनादोषः
 c. सकलगुणनाशः
 d. नैतत्त्रयम्
71. धान्यगोगुरुहुताशसुराणामुपरि न स्वपेत् ।
 a. शिर्यमिच्छन्
 b. गृहमिच्छन्
 c. सन्ततिमिच्छन्
 d. नैतत्त्रयम्
72. छेदो यदि शुभं दारु तत् गृहौपयिकम्
 a. नैतत्त्रयम्
 b. शाखायुतः
 c. द्रवयुतः
 d. अविकारी

73. 'ऐशानं महानसे चापि कार्यमाग्नेयम् '
 a. अर्थधान्यादीन्
 b. देवगृहम्
 c. गर्भगृहम्
 d. नैतत्त्रयम्
74. गृहसमीपे सचिवालयः वर्तते चेत् भवति
 a. अर्धनाशः
 b. अकीर्तिः
 c. पुत्रनाशः
 d. सर्वमैतत्
75. 'उद्वेगो चतुष्पथे भवति चाकीर्तिः'।
 a. धूर्तगृहे
 b. सचिवालये
 c. देवकुले
 d. नैतत्त्रयम्

ANSWER KEY

1	B	13	A	25	B	37	A	49	B	61	C	73	B
2	C	14	C	26	B	38	B	50	C	62	B	74	A
3	A	15	D	27	C	39	C	51	B	63	C	75	C
4	D	16	A	28	B	40	B	52	C	64	D		
5	A	17	C	29	C	41	C	53	A	65	A		
6	B	18	D	30	A	42	A	54	D	66	B		
7	A	19	C	31	A	43	C	55	B	67	A		
8	B	20	C	32	B	44	A	56	A	68	D		
9	D	21	A	33	C	45	B	57	A	69	C		
10	B	22	B	34	D	46	D	58	C	70	A		
11	C	23	A	35	A	47	B	59	D	71	A		
12	B	24	D	36	A	48	A	60	B	72	D		